

BUKS – Tidsskrift for Børne- og Ungdomskultur

Nr. 72 2026 • Årgang 42 • ISSN online/tryk 2446-0648/ 0907-6581 • www.buks.dk

Nina Gram

Når legen leder os, og fantasien er fællessprog – Om Det Kongelige Teaters strategiske arbejde med planlægning og udvikling af børneuniverset i Stærekassen

Resumé

Artiklen beskriver, hvordan Det Kongelige Teater arbejder strategisk og praktisk med at udvikle et nyt børneunivers i Stærekassen – et hus, hvor leg og fantasi er omdrejningspunktet for mødet mellem børn, voksne og scenekunstens mange udtryk og håndværk. Udviklingen bygger på et børnesyn, der ser børn som kompetente og medskabende individer (»beings«), og hvor værdierne *det legende* og *det fantasifulde* fungerer som styrende principper i både indholdsdesign og formidling. Gennem interviews med chef for børneformidling Gunna Winterberg og børnevært Maja Harrekilde belyser artiklen, hvordan værdierne fungerer som strategisk kompas og pejlemærker under mødet med gæsterne. Artiklen viser endvidere, hvordan åbne processer og samarbejde med »legekammerater« fra andre fagligheder har til formål at skabe et åbent og sanseligt hus for alle børn. Samtidig beskrives de udfordringer, som en traditionsrig kulturinstitution møder, når de stærke driftsmuskler skal pauseres, for at der bliver plads til nytænkning – ikke alene på indholdsdelen og legeelementerne, men i hvert enkelt led og kontaktpunkt, hvor vi møder de nye gæster.

Nøgleord: Børneunivers; strategi; leg; fantasi; børnesyn; teater; børn; teaterlegeplads; Det Kongelige Teater.

Et nyt og legende kapitel for nationalscenen

Spørger man danskerne, forbinder de Det Kongelige Teater med ord som »traditionsrig« (82%), »dyrt« (79%), »høj kvalitet« (78%) og »imponerende opsætninger« (72%). Først længere nede på listen forbinder 48% teatret med »har oplevelser for børn og børnefamilier«.¹ Derfor kan det umiddelbart lyde som et markant fokusskift, når teatrets fireårssaftale (2025-2028) forpligter organisationen til i »særlig grad« at...

...have fokus på at introducere børn og unge med forskellig baggrund i hele Danmark til scenekunst og klassisk musik. Introduktionen sker gennem forestillinger og aktiviteter lagt til rette for børn og unge og gennem særlige samarbejder med fx skoler, musikskoler, andre kunstskeoler og daginstitutioner samt gennem det oplevelsesunivers for børn som åbnes i løbet af perioden i teaterbygningen Stærekassen.²

Så selvom børn altid har været en del af teatret – blandt publikum og på scenen til familieforestillinger, rundvisninger og under skolesamarbejder, samt via de mange balletbørn på bagscenegangene – bliver det i fireårssaftalen tydeligt, at børn vil fylde markant mere fremover. Det manifesteres i 2026, når børnene får deres helt eget hus: Et børneunivers i Stærekassen ved Gamle Scene på Kongens Nytorv. Her vil de møde teatrets kunstarter i åbne rammer, der skal inspirere til leg, sansebåret udforskning og fantasi.

Men hvordan skaber Danmarks nationalscene, der er rundet af flere hundrede års kulturhistorie og scenekunsterfaring, og som er bærer af værdier som »tradition«, »høj kvalitet« og »pris«, et sted, hvor alle børn føler sig velkomne? Hvor man uanset baggrund og forudgående teaterkendskab bliver inspireret til at udforske scenekunstens håndværk, virkemidler og kunstarter?

Det organisatoriske svar er, at man starter med at placere arbejdet med Stærekassen i teatrets udviklingsafdeling. Dette understreger, at projektet kræver, at organisationen flytter sig, tænker nyt og griber ud efter flere og nye kompetencer med henblik på at løfte opgaven.

Det indholdsmæssige svar på, hvordan man har tænkt sig at imødekomme den ambitiøse målsætning, er, at arbejdet med børneuniverset forankres i værdierne *leg* og *fantasi*. Dette er et ståsted, der ligger tæt op ad de gængse kunstneriske udviklingsprocesser, men et godt stykke fra de kvaliteter, teatret oftest forbindes med.

Artiklen her udforsker disse strategiske pejlemærker (*det legende* og *det fantasifulde*) gennem interview med chef for børneformidling Gunna Winterberg³. Winterberg udfolder, hvordan værdierne bringes i spil i den omfattende udviklingsproces, hvor denne store organisation skal udvide sit fokus fra voksenpublikummet til også at inkludere et oplevelsesunivers for børn. For hvad betyder det, når det legende og fantasifulde fungerer som præmis i planlægnings- og udviklingsfasen af Stærekassen?

Artiklen anlægger desuden et praksisnært perspektiv gennem interview med børnevært og -formidler, foyermedarbejder og rundviser Maja Harrekilde⁴. Harrekilde møder børnene før, under og efter forestillinger, ligesom hun er vært og formidler i det mobile børneunivers, Postyrium, der rejser rundt i landet og rammesætter leg med teatrets fire kunstarter – ballet, opera, skuespil og klassisk musik. Jeg taler med hende om erfaringerne med at møde børnene og deres voksne med udgangspunkt i netop *det legende* og *fantasifulde*. For, som det viser sig, har Postyrium netop fungeret som et afgørende pilotprojekt, der har bidraget med indsigter i, hvordan legen med kunstarterne bedst rammesættes, og hvor der kan opstå udfordringer.

Fokus på leg og fantasi er funderet i teatrets børnesyn

Vi ønsker at skabe en enkel, åben og hjertelig invitation til, at man går på opdagelse... Vi vil sikre, at det er enkelt – også for dem, der ikke kender til teater i forvejen»
(Winterberg).

Allerede inden for de første par minutters samtale med Gunna Winterberg bliver det tydeligt, at alt i projektet omkring Stærekassen er baseret på et ønske om at skabe et åbent hus, som er let for børn og deres medfølgende voksne at træde ind i. Ønsket om åbenhed er et fokuspunkt for hele Det Kongelige Teater bl.a. grundet viden om nye publikummer. På teatret ved vi⁵ fra adskillige undersøgelser af forskellige publikumssegmenter, at nye gæster kan bekymre sig om, hvorvidt de passer ind og kender de interne teaterkoder (Gram, 2015; Market Minds, 2019; Market Minds, 2021). Her ser vi bagsiden af de føromtalt værdier, for når vi som brand forbindes med »det traditionelle« og den »høje kvalitet«, vil den anden side af mønten ofte være, at teatret opleves som »elitært« og »ekskluderende« – værdier, der på alle måder kolliderer med et åbent, legende og fantasifuldt børneunivers.

I en erkendelse af at Stærekassen skal ramme en helt ny målgruppe, som Det Kongelige Teater har mindre erfaring med, har vi på teatret fået udført en ny, omfattende analyse af børnefamiliepublikummet for at forstå, hvad der motiverer og bremser dem i forbindelse med kulturforbrug. Her blev det blandt andet tydeligt, at de praktiske elementer fylder. Først når det praktiske er på plads, kan gæsterne overveje indholdet i selve oplevelsen. Denne indsigt har betydet, at teatret i udviklingen af Stærekassen har haft fokus på at gøre det let at planlægge besøget, ankomme, købe billetter, finde rundt i huset, købe lidt mad osv.

Foruden indsigt fra målgruppeundersøgelsen har vi fået værdifuld erfaring fra Det Kongelige Teaters mobile børneunivers, Postyrium, der de seneste år er rejst rundt i hele Danmark (19 forskellige steder i 2025) med tre containere, hvori børn inviteres til at lege med genstande og elementer fra skuespil, ballet, opera og klassisk musik, såsom balletsko, kostumer etc. Som Winterberg fortæller:

Vi har med Postyrium gjort os erfaringer med målgruppen og lært, hvordan vi bedst rammesætter oplevelser for børn, så de er intuitive og lettilgængelige [...] Det allervigtigste er, at børnene umiddelbart får følelsen af, at 'det her er et sted for mig, og der er plads til, at jeg kan sætte mit eget præg på oplevelsen.' Det handler om inspiration og åbning i stedet for stærk styring.

På baggrund af disse erfaringer fremtræder værdierne *det fantasifulde* og *det legende*, som afgørende for skabelsen af et åbent og inviterende hus. Formålet er at vække sanser og skabe oplevelser med plads til børnenes eget bidrag til legen og oplevelsen.

»I bund og grund bunder det i vores børnesyn [...] Børn er kunstnerisk og kulturelt forbrugende, og de bidrager med noget fra dem selv i mødet med kunsten. Vi tager dem alvorligt, når vi giver plads til det, de kommer med«, forklarer Winterberg.

Arbejdet med børn på Det Kongelige Teater udspringer af et børnesyn og en forståelse af børn som kompetente individer, der i mødet med kunsten bidrager med deres egne perspektiver og forudsætninger, helt på linje med de voksne. Børn ses her som »beings« (der findes og bidrager i egen ret) i kontrast til et mere traditionelt blik på børn som »becomings«, hvor

dannelse og viden skulle påfyldes, før de kunne anses som kompetente. (Tufte et al., 2001; Tufte et al., 2003; Balling, 2006; de Coninck-Smith, 2012).

Postyrium. Foto: Camilla Winther

Værdierne som kompas for indholdsudvikling

Den strategiske beslutning om at skabe et åbent, legende og fantasifuldt hus fungerer som kompas for de forskellige beslutninger, der træffes i udviklingen af både indhold og rammer for Stærekassen. Ambitionen er, at det legende og fantasifulde gennemsyrrer hele oplevelsen – inden besøget, når billetterne købes, og turen planlægges, under besøget, når der leges og købes kaffe, og efter besøget, når man mindes, evaluerer og måske planlægger næste tur.

»Værdierne kan forstås som en linse, vi ser projektet igennem – et princip, der støtter os i beslutningerne undervejs i udviklingen« (Winterberg).

I praksis bruger teatret her »kunderejsen« som redskab til at gennemgå gæsternes kontaktpunkter med børneuniverset. Denne faglighed, som vi har internt på teatret, bidrager med en struktur, der sikrer, at værdierne tænkes på tværs af hele besøget. Arbejdet har bl.a. resulteret i en opmærksomhed på selve ankomsten til huset – en situation, som vi fra vores undersøgelser ved, er vigtig, og som potentielt kan opleves en smule kaotisk. Ankomsten er derfor gennemtænkt med blik for, hvordan vi lettest skaber ro, overblik og vækker fantasien, mens der afleveres tøj og hentes billetter.

Princippet om det legende og fantasifulde skaber desuden en større bevidsthed om både valg og fravalg. Så når teatret fraviger princippet og sætter andre værdier først, sker det med en bevidsthed om, at noget andet er vigtigere – f.eks. børnenes sikkerhed. Som eksempel kan nævnes sikringen af den fredede foyertrappe, hvis store mellemrum i gelænderet medfører

stor risiko, for at børn kan falde igennem. Her sker udbedringen udelukkende ud fra et sikkerhedshensyn.

Nye værdier kan udfordre

Vi [Det Kongelige Teater] er jo sindssyge gode til, at tæppet går kl. 20.00 – uanset hvad. Og det at skulle håndtere et helt andet årshjul, billetsalg, åbningstider etc., det er jo svært [...] Vi er i gang med at aflære 250 års drift (Winterberg).

Winterberg svarer her på, hvad der sker i en gammel, traditionsrig og driftsstærk organisation, når den pludselig skal tilegne sig et nyt fagområde og være vært for en anden slags oplevelse for en ny målgruppe. Det svære, som Winterberg henviser til, er at holde vaner og erfaring en smule tilbage og sikre, at teatrets driftsmuskler ikke hurtigt og automatisk overtager projektet, og afvikler det inden for en allerede eksisterende og velkendt Det Kongelige Teater-model. Helt konkret vil vi sikre, at børneuniverset får sit eget udtryk i de forskellige kontaktpunkter. F.eks. at Stærekassens webidentitet ikke reduceres til en underside på teatrets eksisterende hjemmeside. Ligeledes ønsker vi, at adgangsbilletterne er noget helt andet end aftenens billetter til *La Bohème*, hvilket ellers ville være lettest, hurtigst og billigst. Her berører vi igen udfordringen ved teatrets stærke brandidentitet og tilsvarende tunge driftsmuskler. Der er en stor kommunikationsopgave, som handler om at tydeliggøre, at der med børneuniverset er tale om en anden kategori af oplevelse, end når børnene er med på Gamle Scene, ligesom det kræver en meget bevidst udviklingsproces at sikre nyskabelse i alle besøgets kontaktpunkter.

Løsningen på denne udfordring ligger i endnu et princip i udviklingen af Stærekassen – de »åbne processer«. Her inviteres interne og eksterne »legekammerater« ind i udviklingsrummet, hvor de skal lege med og byde ind med deres erfaring og faglighed.

Winterberg forklarer: »[D]er er masser af gange, hvor vi har tænkt: Den viden har vi ikke selv, Den er vi nødt til at gå ud og hente et sted [...] Derfor har vi legekammerater uden for huset, der er eksperter i leg, i legesikkerhed og universelt design, og vi har legekammerater 'in house' med ekspertviden om kostumer, rekvisitter og kunderejsen«. (Winterberg)

Formålet med de åbne processer er dermed at sikre, at teatret bliver klogere af at samarbejde med folk med specifik erfaring på nødvendige områder. Vi har f.eks. inddraget specialister i universelt design, der har hjulpet os til at gøre huset så tilgængeligt som muligt, vi har fået hjælp til wayfinding, der har givet input til, hvordan vi guider børn og voksne i et så tekstløst univers som muligt, og naturligvis har vi engageret legespecialister, der bl.a. har sikret, at legen kan rumme forskellige legestile og temperament.

Endelig har ønsket med de åbne processer også været at skabe følelsen af ejerskab hos dem, der har været involveret undervejs i udviklingsprocessen med Stærekassen. Denne målsætning har vi dog ikke evalueret på endnu.

Når det ikke er legende let

Den åbne og legende vej er dog ikke altid den lette, og den er langt fra den hurtigste.

»Når vi inviterer legekammerater ind i processen, er vi nødt til at lytte til deres input. Det betyder, at beslutninger holdes åbne så længe, som det er nødvendigt« (Winterberg).

Det er tidskrævende, men samtidig er de åbne, undersøgende processer, hvor vi »går med«, siger ja og ikke bare lukker en idéproces ned, en central del af scenekunstens arbejds-dna, idet den i sin grundstruktur ligner den kunstneriske proces.

Illustration, »Legekammerater«: Helle Damgaard

Winterberg fortæller, hvordan det har krævet grundige samtaler med de kunstneriske afdelinger (skuespil, ballet og opera og klassisk musik) at nå ind til kernen af barnets oplevelse med teatrets fire kunstarter. Her har målet været at forstå de kunstneriske fagligheder i en kontekst af det beskrevne børnesyn samt i kobling til erfaringerne fra Postyrium.

Vi har kunnet læne os ind i vores store kunstneriske praksiserfaring. Sammen med de kunstneriske afdelinger har vi søgt ind til kernen af den kunstneriske praksis for derpå at gentænke den i en umiddelbar og sanselig børnekontekst. Hvordan kan vi f.eks. arbejde med nogle klassiske ballettrin, så børnene kan danse med og få egne kropslige erfaringer med nye bevægelsesmønstre? (Winterberg).

Det er spørgsmål som dette, der ifølge Winterberg ikke lader sig besvare på en time over et skrivebord eller på mail. At bevare den kunstneriske integritet og kvalitet og samtidig sikre, at oplevelsen fungerer i en børnekontekst, har været komplekst og tidskrævende, men samtidig afgørende for, at Det Kongelige Teaters ånd og kvalitet også mærkes i Stærekassen.

Her har de åbne processer som metode fungeret som en art hermeneutisk spiral, hvor planer, beslutninger og modeller kontinuerligt genbesøges i takt med, at forskellige fagligheder supplerer med nye input. Som en del af disse erfaringer har vi løbende haft børn i Stærekassen for at teste deres umiddelbare reaktion på huset samt interaktionen med konkrete legeelementer. Disse tests har bl.a. lært os, at det stadig er interessant for mange aldersgrupper at klæde sig ud, at mange børn søger at dele oplevelsen med deres voksne, at kvalitet i materialer har stor betydning for oplevelsen og lysten til at lege med, og at børn og deres voksne kommer med deres egen iboende kultur og vaner, der påvirker, hvordan de tilgår de forskellige aktiviteter. Alt sammen erfaring, der tages med i den videre udvikling af den samlede oplevelse af huset.

Værdierne set fra gulvet

Hvad betyder et fokus på det legende og fantasifulde så for selve mødet med børnene? I interviewet med børne- og Postyriumvært og -formidler, foyermedarbejder og rundviser Maja Harrekilde, bliver det tydeligt, at det i høj grad handler om at »læse« børnene og møde dem i et fælles »her og nu«.

»Hvor voksne ofte har mere faktuelle spørgsmål eller brug for information, kræver mødet med børnene en mere direkte interaktion, hvor vi kigger på noget, gør noget, tegner noget. Det er ikke brug for lige så mange ord« (Harrekilde).

Harrekildes erfaring med at møde børn kommer ikke alene fra arbejdet i Postyrium. Som foyermedarbejder i Skuespilhuset ser hun ofte, hvordan børn reagerer i mødet med både kunsten og huset. Harrekilde oplever i disse situationer, at hendes kropssprog er anderledes i mødet med børn – f.eks. som her, hvor mødet sker i pausen på en børneforestilling i Skuespilhuset:

Børnene er her kommet ind i et voksenhus. Det handler om at gøre det ufarligt, og det gør jeg bl.a. ved at gøre min krop blød og rolig. Det sker ubevidst. Og så handler det om at læse, hvad de hver især har brug for. Nogle børn vil gerne fortælle og har brug for nogen at aflevere deres oplevelse til. [...] Andre børn har ikke lyst til at tale med en fremmed voksen, men vil alligevel gerne lege. Her bruger jeg min krop til at pege på noget, de kan udforske (Harrekilde).

Harrekildes værts- og formidlerrolle handler her om at understøtte børnenes leg og fantasi uden at komme til at definere legen, eller på anden vis tilbyde en voksenkontakt, som barnet ikke ønsker.

»Og nogle gange lykkes jeg altså ikke med at læse barnet. Så viser de, at de slet ikke er interesserede i kontakt, og så bakker jeg« (Harrekilde).

At »læse« barnet er dermed en kontinuerlig proces, hvor Harrekilde fornemmer, hvor barnet er i sin leg og udforskning, og agerer derefter. Når hun møder børnene i Postyrium, er processen og legen længerevarende, og der kan derfor være brug for små inspirationsinput undervejs for at understøtte det fantasifulde og legende.

Jeg giver dem meget plads til at lege selv, men jeg kan f.eks. finde på at give dem et lille bifald, som overrasker, hvis de ikke lige vidste, at der var nogen, der kiggede med på den forestilling, de var ved at lave. Eller der kan være børn, der har svært ved at finde en plads i deres gruppe, og så giver jeg lidt støtte til at komme i gang med en leg (Harrekilde).

Harrekilde beskriver, at hendes erfaring fra Postyrium er, at legen ofte får sit eget liv. At den bevæger sig fra det ene rum til det andet og med forskellige børn involveret og med inddragelse af forskellige kunstarter.

Det betyder, at der er forskellige strategier for mig som vært. Nogle gange skal legen have lov til at spille sig ud uden min indblanding. Andre gange kommenterer jeg med f.eks., »Øj hvem kommer der?« for at støtte udforskningen og fantasien [...] Vi er som børneværter

og -formidlere meget bevidste om, at vi ikke definerer eller lukker legen ved f.eks. at sige »Se, der kommer en flot prinsesse«, eller »Du er da en fin ballerina« (Harrekilde).

Harrekilde beskriver, hvordan definitionsmagten i legen er børnenes, og børneværterne fokuserer på at åbne legen og hjælpe med små initiativer, der kan støtte fantasien.

Hvad med de voksne?

Selvom Harrekilde understreger, at hun har mest fokus på, at børnene skal have en god oplevelse, uddyber hun, at det kan være vigtigt at sikre, at forældrene også er trygge og har en god oplevelse. Winterberg understøtter perspektivet:

»Børn er gode til at være dårlige. Det er voksne virkelig ikke. Så vores opgave bliver også at støtte de voksne til at føle sig kompetente i et legende univers [...] Jeg kan f.eks. finde på også at klappe ad de voksne, hvis de tager et kostume på og leger med« (Winterberg).

Dette understøttes af mine egne erfaringer fra observationer i Postyrium i min funktion af analytiker på Det Kongelige Teater. Her har jeg set flere voksne, der i god mening kommer til at bremse børnenes frie udforskning ved at ville styre rækkefølgen på udforskningen, eller idet de beder børnene være meget forsigtige i deres leg. Harrekilde understreger i den forbindelse, at det ikke er hendes opgave at mene noget om interaktionen mellem børn og voksne under deres besøg, men, uddyber hun:

»Når vi ønsker den frie udforskning, er vi indimellem oppe mod en kultur, der er lidt mere kassetænkende i forhold til, hvordan man leger. Det er ikke vores opgave at bekæmpe det. Vi skal bare undgå at understøtte det og i stedet skabe rammer, der giver børnene mulighed for udforskning af nye roller og fri leg og fantasi«.

Bag både Winterberg og Harrekildes forklaringer her anes igen Det Kongelige Teaters børnesyn med den grundlæggende tro på, at børn selv bidrager med noget i deres interaktion med genstande og legeelementer. Stærekassens rolle bliver derfor at skabe rum og plads til, at barnet kan bringe sit bidrag i spil inden for vores rammer, samtidig med at de voksne kan tilvælge grader af interaktion med legen.

I forlængelse heraf er vi opmærksomme på, at selve huset, Stærekassen, er en afgørende spiller både for oplevelsen og for selve valget om at besøge børneuniverset. Huset i sig selv kan fungere som trækplaster for de voksne, der kender teatret, eller som er interesserede i at opleve en fredet, kulturhistorisk bygning. Men samtidig kan rammerne og selve beliggenheden ved Gamle Scene potentielt bremse de gæster, der ikke umiddelbart føler sig hjemme på et teater og slet ikke på »Det Kongelige«. På den måde bliver dørtærsklen højere, og tilsvarende vanskeligere at krydse, end når f.eks. Postyrium dukker op i den lokale bymidte, hvor gæsterne er vant til at færdes.

Vild leg, børnero og voksenparkeringsplads

Hvad der inspirerer til leg og vækker fantasi, er ikke ens for alle børn, ej heller alle voksne. Derfor er der i udviklingen af Stærekassen et stort fokus på universelt design, der skal sikre, at vi tænker oplevelsen igennem med blik for gæsternes forskellige behov. Det betyder grundlæggende, at det skal være let for så mange som muligt at komme i Stærekassen, hvilket hænger sammen med det førmtalte ønske om at skabe et åbent og tilgængeligt hus. Derfor er der bl.a. tænkt i forskellige muligheder for interaktion, områder med ro, og legemiljøer med forskellige niveauer af henholdsvis åbenhed og styring af legen.

Vi vil hellere åbne og inspirere, end vi vil styre en leg. Men vi tester hele tiden, hvor meget og hvilken inspiration, der er brug for, for at forskellige børn inviteres til leg... og så er der også elementer i huset, der er mere styrede, for dem, der har brug for tydeligere rammer, støtte, fordybelse og pause (Winterberg).

Winterberg forklarer desuden, at der lægges meget ansvar over på de værter og formidlere, der skal arbejde i huset og møde vores gæster. De skal kunne aflæse gæsternes behov for støtte og inspiration og være i stand til at lege med på barnets niveau uden at gå foran og diktere, hvordan en leg udvikler sig. »Det kræver en sensibilitet, som vi er opmærksomme på, når vi skal rekruttere værter og formidlere« (Winterberg).

Diversitetsperspektivet inkluderes også i arbejdet med de voksnes oplevelse. Winterberg fortæller f.eks., hvordan vi gennem tests i huset er blevet opmærksomme på, at der er brug for flere stole til voksne, der lige skal have en pause.

Vi sørger også for, at der er kostumer i voksenstørrelse, så de voksne kan byde ind på de umiddelbare lege, men samtidig giver vi også børnene mulighed for at parkere deres voksne på en stol i nærheden af deres leg, så de let kan være med på sidelinjen og bevidne barnets leg (Winterberg).

Foto: Line Augusta Nordbo

Vi skal fortsat være åbne, når vi åbner

I takt med at åbningsdatoen for børneuniverset nærmer sig, er flere af de åbne processer langsomt ved at lukke sig, og mange beslutninger er blevet truffet. Alligevel fortsætter princippet med de åbne processer hen over åbningen, og efter huset står færdigt.

Vi har heldigvis forpligtet os på omfattende evaluering, efter vi er åbnet. Vi skal hele tiden opdatere vores viden. På den måde bedriver vi erfaringsbaseret udvikling, og her er der et slægtskab med det, vi ellers laver på Det Kongelige Teater. Det er live, legen opstår her og nu, og vi skal forblive åbne for at opdage og lære, hvad der kan optimere legen og fantasien (Winterberg).

Det betyder, at teatret kommer til at evaluere på de parametre, vi har forpligtet os på over for de fonde, der på afgørende vis støtter projektet. Bl.a. at vi, som nævnt, tiltrækker et

publikum, der ellers kun sjældent ses i vores øvrige huse. Derudover vil vi med forskellige redskaber kontinuerligt udforske, hvilke legeelementer, der fungerer mere eller mindre godt, samt hvor legen og inspirationen flyder, og hvor den synes at løbe tør. Til dette projekt har vi endnu en gang taget fat i interne og eksterne legekammerater, der aktuelt er ved at udvikle evalueringsredskaber, som skal hjælpe os til at genkende og vurdere den fantasifulde leg, så vi løbende kan forbedre oplevelsen for børn og voksne. For selvom Stærekassen er skabt med blikket fast rettet mod vores værdier, så ved vi først, i hvor høj grad projektet lykkes for os, når vi med et evalueringsredskab i hånden kan konstatere, hvor vi er nået i mål med det legende og fantasifulde, og hvor der er brug for en blid justering eller en direkte u-vending. Vi fortsætter med at teste oplevelsen på både børn og voksne frem mod åbningen, men det er først, når 'tæppet går', og huset for alvor lever, at vi kan erfare, om og hvordan det hele virker. Og her skal børnene inddrages igen, for:

»Når det kommer til, hvad der virker understøttende og inspirerende for børns leg og fantasi, er vi jo ikke eksperterne. Det er børnene« (Winterberg).

Noter

1. Teatrets årlige værdimåling 2025, udført blandt en repræsentativ fordeling af danskere og med en base på 1.006 besvarelser.
2. Aftale om Det Kongelige Teater 2025-2028, 2024, s. 1-2
3. Interviewet d. 3.10.2025.
4. Interviewet d.14.10.2025.
5. Mit 'vi' henviser i denne artikel til et indefra kommende perspektiv, som inkluderer min egen forståelse som ansat på Det Kongelige Teater samt institutionens perspektiv.

Referencer

- Aftale om Det Kongelige Teater 2025-2028. (2024). *Aftale om Det Kongelige Teater 2025-2028* (Rapport). https://cdn.kglteater.dk/globalassets/files/om-os/rammeaftaler/aftale_om_det_kongelige_teater_2025-2028.pdf
- Balling, G. (2006). *Fortælling mellem børnekultur og børns kultur*. Børnekulturens Netværk & Center for Kulturpolitiske Studier, Danmarks Biblioteksskole.
- de Coninck-Smith, N. (2012). Børn: Becomings or beings? Diskussion af et narrativ om det kompetente barns fødsel. *Aktualitet – Litteratur, Kultur og Medier*, 6(2).
- Gram, N. (2015). *From visitor to audience: A suitcase of methods* (Rapport). https://asuicaseofmethods.com/wp-content/uploads/2015/10/from_visitor_to_audience_a_suitcase_of_methods_report_final1.pdf
- MarketMinds. (2019). *Udbredelse af Operaen* (Rapport).
- MarketMinds. (2021). *Brandanalyse: Det Kongelige Teater* (Rapport).
- Tufte, B., Kampmann, J., & Juncker, B. (red.). (2001). *Børnekultur – Hvilke børn? Og hvis kultur?* Akademisk Forlag.
- Tufte, B., Kampmann, J., & Hassel, H. (red.). (2003). *Børnekultur – Et begreb i bevægelse*. Akademisk Forlag.

Biografi

Nina Gram, ph.d. og senioranalytiker ved Det Kongelige Teater. Nina arbejder aktuelt med analyser og viden om publikum – såvel børn som voksne. Nina har i sit arbejde og sin forskning undersøgt, afprøvet og reflekteret over, dels hvordan vi bedst indsamler og formidler viden om publikums oplevelser, dels hvordan denne viden kan bruges strategisk af kulturorganisationer.

